

VELED IS MEGTÖRTÉNHEK

Veszélyhelyzeti ismeretek 7–8. osztályosok részére

2003.

**A Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
kiadványa**

Felelős kiadó:
a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója

Írta:
Szabóné Barkóczi Elvira főtanácsos
Veresné Hornyacsek Júlia pv. főhadnagy

Szakmai lektor: Tatár Attila t. vezérőrnagy

Szerkesztő: Zsoldos Iván pv. alezredes

Képszerkesztő: Berkes Viktória

BM Nyomda Kft.
Felelős vezető: Peringer József

Bevezető

Kedves Olvasóim!

Ti, akik naponta néztek televíziót, hallgatjátok a rádiót, szörföztök az interneten, magabiztosan használjátok a legújabb technikai eszközöket, jól ismeritek a világ napi eseményeit.

Sokszor és sokat hallhattatok a föld különböző pontjain történő balesetekről, környezet-szennyezésekről és egyéb katasztrófákról. Akad, aki azt gondolja, vele ez nem történhet meg, s úgy hallgatja ezeket a híradásokat, mint távoli vidékek szenzációit. Vannak azonban olyanok is – mint e munkafüzet főszereplője, Gábor –, akik tisztában vannak azzal, hogy léteznek veszélyek körülöttünk, s a baj velünk is megtörténhet. De nem kell félelemben élnünk, hiszen sok veszélyt meg lehet előzni, illetve fel lehet rá készülni. Ehhez szeretnénk segítséget nyújtani ezzel az ismertető füzet sorozattal. Az előző füzetekben már olvashattatok a veszélyek főbb fajtáiról, jellemzőiről.

Ebben a kiadványban arról kaphattok tájékoztatást, hogy a különböző veszélyforrásoknak milyen következményei lehetnek, s hogy valamely katasztrófa bekövetkeztekor miként védhetitek meg magatokat, kinek a segítségére számíthattok, s ti hogyan tudtok segíteni.

A magabiztos viselkedés alapja a tájékozottság, járjatok hát nyitott szemmel a világban!

Reméljük, kiadványaink követhető útmutatóként szolgálnak, s további kutatásra ösztönöznek benneteket.

Hasznos időtöltést kívánunk!

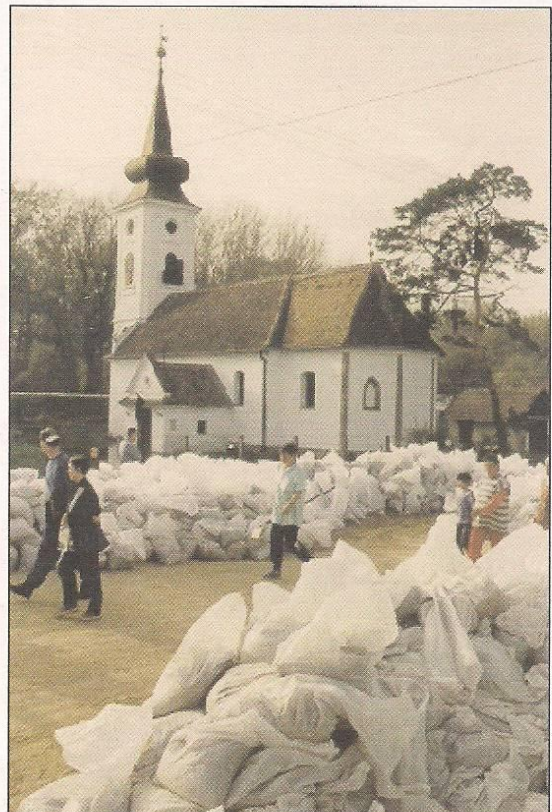
I. fejezet

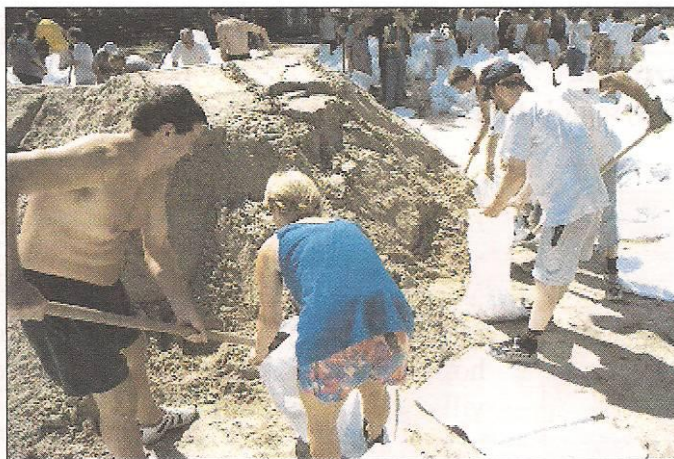
Akik segítenek...

Tűző napsütés, hőség, tomboló nyár! Ilyenkor a legkellemesebb a hűvös szoba mélyén számítógépen chatelni. Legalábbis Gábor így gondolja. Különösen, mióta a 14. születésnapjára új gépet kapott. Azóta még a horgászás is a háttérbe szorult, pedig az a család kedvenc időtöltése. Anya szerint vétek a lakásba zárkózni ilyen szép nyáridőben, de Gábornak beszélhet! Ő teljesen belemerül a csevegésbe. Új nickname-t választott magának: Veszélykutató. Aktuális témája: *Árvíz pusztít a Tisza mentén!* Sok új partner jelentkezett be, akikkel jól el lehetett diszkurálni, bár arra a kérdésre, hogy „Mit tennél, ha a te horgásztanyádat öntené el a víz?” egyik sem tudott kielégítő választ adni. Már éppen ki akarta kapcsolni a gépét, amikor új társ bukkan fel:

- Halló, Veszélykutató! Itt Információs navigátor! Bekapcsolódhatok a beszélgetésedbe?
- Téged is érdekel a horgászat?
- Az nem, de mint a nevem is mutatja, a veszélyek igen!
- A víz veszélyeire gondolsz?
- Arra is. Ugyanis én a Cerebrumnak, a központi számítógépnek a veszélyek kutatásával, elemzésével foglalkozó munkatársa vagyok.
- Akkor te tudsz válaszolni nekem! Szóval, van egy nyaralónk a Tisza-parton, és most olyan magas a vízállás, hogy attól félek, elönti a folyó a házunkat. Mit lehet ilyenkor tenni? Fel lehet erre készülni?
- Igen. Ha figyelemmel kíséred a napi híradásokat, megtudhatod, mikor fenyeget benneteket árvíz. A házat ugyan nem viheted el onnan, de ami mozgatható érték (például számítógép, bicikli, autó, stb.), azt feltétlenül biztonságos helyre kell szállítani!
- Tudnod kell, hogy nem vagy egyedül! Ebben az időszakban már segítenek a katasztrófavédelmi szakemberek.
- Homokzsákokat hoznak?
- Szükség esetén igen. A település polgármestere rendelkezik mentési tervvel. Ha úgy ítéli meg, a lakosságból polgári védelmi szervezeteket alakíthat mentési feladatok végzésére.
- Én is beállhatok hozzájuk?
- Önkéntesre bizony szükség lehet, de ne önfelajándékos! Kérdezd meg a mentésszervezőket, hogy miben lehetsz segítségükre! Ha majd betöltöd a 16. életévedet, akkor már kötelességed is lesz a segítségnyújtás.
- Talán törvény írja elő?!
- Úgy van. A polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény 20. §-a rendelkezik a polgári védelmi kötelezettségről.

Homokzsákokkal védett terület

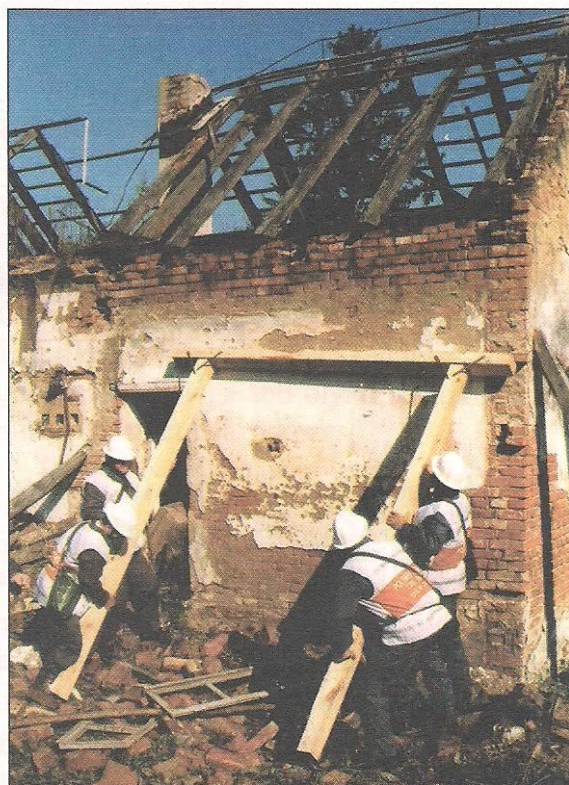
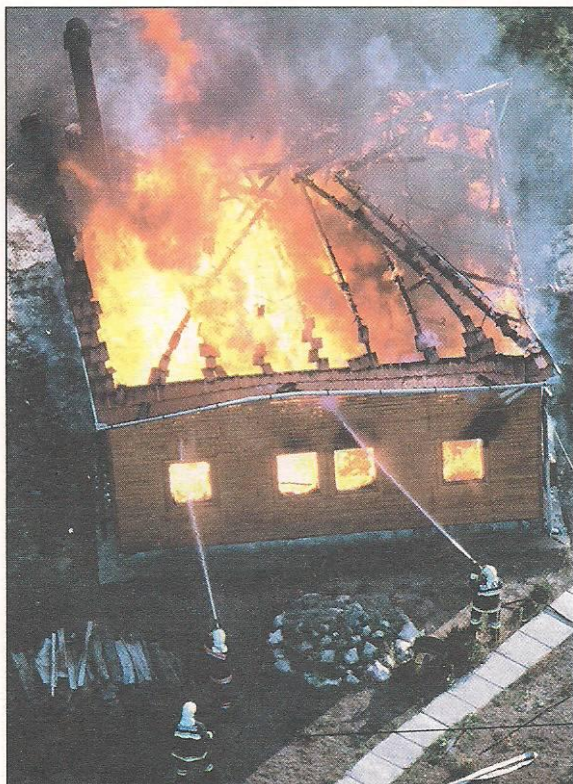

Önkéntesek dolgoznak árvíz idején

- Ez mit jelent pontosan?
- Hogy minden magyar állampolgár, 16-60 év közötti férfi és 18-55 év közötti nő beosztható katasztrófavédelmi munkálatokba. Ez viszont csak alkalomszerű. A katasztrófák kezelése állami feladat, felelőse a belügyminiszter. Országos szinten az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, megyeszékhelyeken a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, Budapesten pedig a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság szakemberei dolgoznak. A polgármesterek közvetlen szakmai segítséget a helyi polgári védelmi irodáktól és kirendeltségektől kapnak.
- Hű, ez nekem kemény dió! Inkább arról mesélj, milyen veszélyek fenyegethetnek minket!
- Sokféle csoportosítás létezik, nézd!

Tűzvész

Összeomló házak

I. Eredetük vagy jellegük (térkoordináták) szerint			
1. Természeti katasztrófák			
Az emberi tevékenységtől függenek, a természet erőinek hatására elemi csapásként fordulnak elő			
Földtani	Meteorológiai	Biológiai	
<ul style="list-style-type: none"> – földrengés – vulkánkitörés – földcsuszamlás – hegy- és kőomlás – talajsüllyedés – iszapár – gátszakadás 	<ul style="list-style-type: none"> – felhőszakadás – szélvihar, forgószél – jégeső, jegesedés – hideghullám – hófúvás, lavina, köd – villámcsapás, erdőtüz – belvíz, árvíz – tengerár, szökőár – vízminőség romlás – aszály, hóhullám – tornádó, hurrikán – mocsarasodás – sivatagosodás 	<ul style="list-style-type: none"> – járványok (emberi, állati, növényi) – kártevők elszaporodása – túlnépesedés – fertőzések 	
2. Civilizációs katasztrófák			
Az emberi mulasztás, technikai hibák, szándékosság hatására következnek be			
Technikai	Társadalmi		
<ul style="list-style-type: none"> – üzemzavar, baleset, robbanás – közművek hibái (víz, gáz, villany) – veszélyes anyag kiszabadulás – közlekedési baleset (légi, vízi, vasúti) – technológiai hibák (anyaghiba) – üzemeltetési előírások megsértése – tájrombolás, talajszennyeződés – atomreaktor balesete – környezetszennyezések (levegő, föld, víz) 	<ul style="list-style-type: none"> – terror, szabotázs, felkelés, bűnözés – fegyveres összecsapás, háború – sztrájk, blokádn – politikai, etnikai, vallási zavargás – elszegényedés – egészségkárosodás – gyilkosságok – szándékos károkozás 		
II. Helyük és kiterjedésük szerint			
helyi	térségi	országos	nemzetközi
III. Hatásereőség szerint			
relatív	közepes	küszöb	abszolút
IV. Időtartam szerint			
gyors	közepes	lassú	

- Veszélykutató, tudod melyik katasztrófa fordult már elő Magyarországon is?
- Te melyik katasztrófától félted legjobban a családod?
- Átéltél-e már valamilyen veszélyhelyzetet vagy katasztrófát?
- Volt-e olyan helyzet, amikor te magad okoztál veszélyhelyzetet?

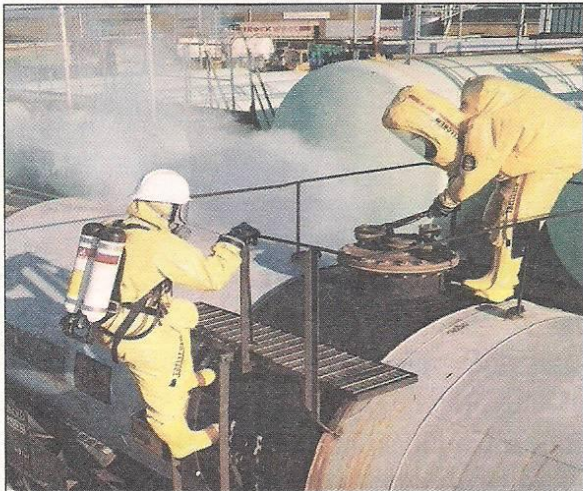
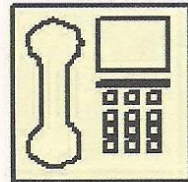
Gondolkodj ezeken! Holnap találkozunk!

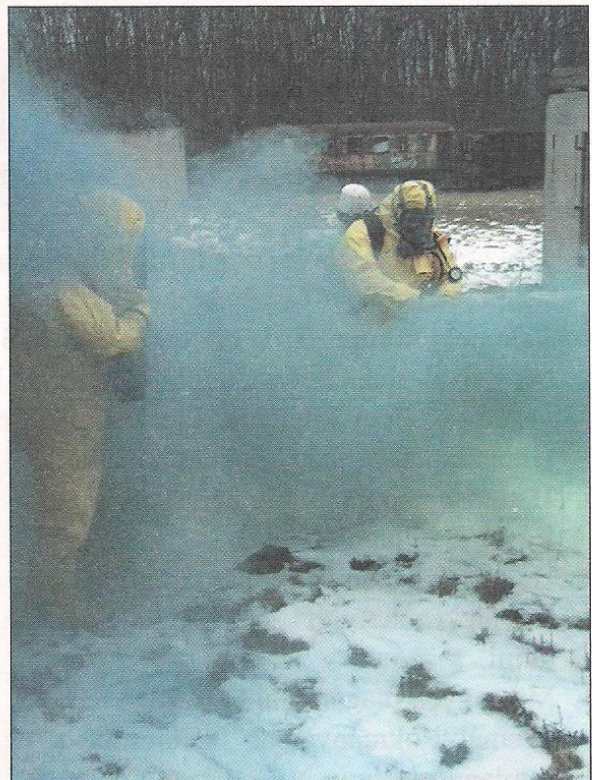
II. fejezet

Nem vagy egyedül!

- Jó reggelt, Navigátor! Bocs, hogy két napig nem jelentkeztem, de töri dolgozatot írtunk, tanulnom kellett. Nagyon izgalmas volt, amit a veszélyes helyzetekről írtál! Engem változatlanul érdekelne, mi a teendő, ha a lakóhelyünket katasztrófa éri.
- Ó, barátom, ennél mi sem egyszerűbb! A megoldás a csoportos védelem.
- Arra gondolsz, hogy fogjunk össze, és segítsünk egymáson?
- Olyasmi, hiszen több személyt, akár egy egész települést kell megvédeni.
- De hogyan?
- Ez a veszély típusától függ. Előfordulhat például, hogy mérges gáz szabadul el egy felborult kamionból. Ilyenkor be kell zárkóznod a lakásba, és gyorsan el kell tömíteni az ajtók, ablakok réseit nedves törölközővel. Ezalatt a szakemberek elhárítják a veszélyt.
- S honnan tudom, hogy mikor jöhetnek ki?
- Ne a nyitott ablakon keresztül tájékozódj!
- Persze! Ott a rádió, televízió, telefon...
- Ne feledkezz meg a hangosbemondó-kocsi közleményéről sem! Csak akkor gyere ki, ha bemondták a veszély elmúltát.
- Úgy látom, te mindenre ismered a megoldást! Most elköszönök, holnap tovább faggatlak! Viszlát, Navigátor.

A veszélyhelyzet-felderítő csoport szakemberei vasúti tartálykocsikat vizsgálnak át

III. fejezet

Fogd a csomagod!

- Halló, ébresztő, Navigátor! Egész este azon gondolkodtam, mi történik, ha a lakásunk sem nyújt biztonságot?
- Mire gondolsz?
- Például földrengésre vagy árvízre.
- Akkor kitelepítik a családokat.
- Hű, de hivatalosan fogalmaztál! Mit jelent ez?
- A kitelepítés, kimenekítés során (ideiglenes lakóhely-elhagyás) a lakosság védelmét úgy oldják meg, hogy biztonságos helyre viszik őket.

Árvízi mentés

- Kitelepítenek? Hová?
- Valamilyen környező, de biztonságban lévő település művelődési házába, sportlétesítményébe, szóval olyan helyre, ahol több embert lehet elszállásolni átmeneti időre. A polgármester vezetésével egy kitelepítési terv alapján folyik a mentés.
- Honnan tudom, hogy nekem hová kell mennem?
- Hangosbemondó autón keresztül közlik, hogy hol vannak a gyülekezőpontok.
- Egyenesen menjek oda?
- Ha az iskolában vagy, a tanáraidtól megtudod a teendőidet. Lehet, hogy onnan kell menned a gyülekezőhelyre. Ha máshol tartózkodsz, igyekezz haza, hogy a családod együtt tudjon indulni.
- Mit vigyek magammal?
- Személyi okmányaidat, fizetőeszközt (bankkártya, készpénz), két-három napra való nem romlandó élelmiszert, ruházatot, takarót, tisztálkodási eszközt, szükséges gyógyszert, és ha van, hordozható rádiót. A csomag súlya ne legyen nehezebb 20 kg-nál!
- Pedig én szívesen magammal vinném a CD-imet és a hifi tornyot is!

– Nem kötheted a hátadra az összes kedvenc csecsebecsédet! Viszont tanácsos a házat áramtalanítani, a gázt és a vizet elzárni, az ablakokat, ajtókat biztonságosan bezárni. Nyugodj meg, a lakásokra, az otthon hagyott értékekre a rendőrség, polgárőrség vigyáz.

– Elég nehéz elképzelni, hogy se tévé, se rádió! Legalább a walkmanemet használhatnám!

– Fülhallgatós kis magnó, rádió senkit nem zavar. S ez a lényeg!

Te is tudod, ahol sok ember tartózkodik együtt, különösen fontos tekintettel lenni egymásra.

– Igen, igen, tudom! Ne hangoskodjak, tartsam rendben a saját holmimat, ügyeljek a tisztaságra, romlandó élelmiszert ne tároljak...

– Úgy van! S vajon mit tennél, ha azt látnád, hogy mások kétségbeesnek, rémhíreket terjesztenek?

– Ha kisgyerekről van szó, megnyugtatóként játszanék vele, hogy a figyelmét eltereljem.

– Jó ötlet! S ha idősebbet látsz elkesezve?

– Megpróbálnék szóba elegyedni vele. Esetleg a segítségét kérném, hogy a gondolatai azon járjanak, hogyan lehet segíteni a bajbajutottakon.

– Te aztán talpraesett legény vagy! Gondolom akkor is tudod mit kell tenned, ha például magadon vagy családtagjaidon valamilyen betegséget észlelsz.

– Orvos azért nem vagyok, úgyhogy mindenképpen dokihoz fordulnék.

– Biztos vagyok benne, hogy te hasznos segítőtje lennél egy befogadóhely vezetőjének!

– Én azért jobban szeretném, ha rokonok fogadnának be minket, amíg a lakóhelyünk veszélyben van!

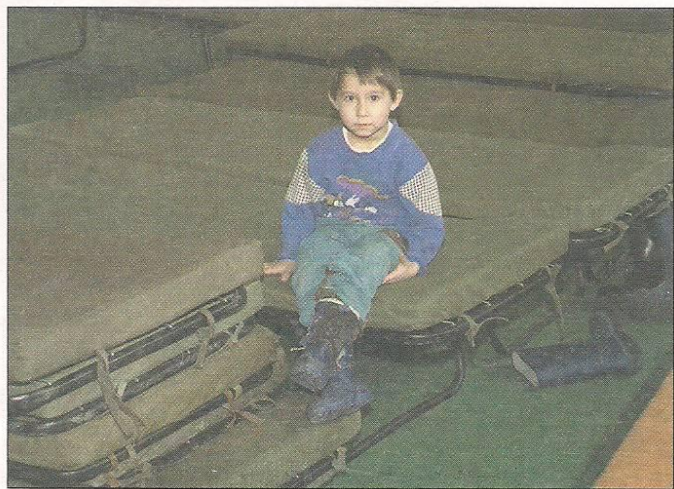
– Arra is van lehetőség, de erről a polgármestert tájékoztassátok! A cél az, hogy mindenki biztonságos helyen várhassa ki a veszély elmúltát.

– No, igen. S mikor lehet visszaköltözni?

– Ha a szakemberek biztonságosnak ítélik meg a visszatérést. Az áradás fertőzésveszélyes anyagokat rakhat le a településen, ezért a fertőtlenítés elvégzését is meg kell várni. Ha ez is megtörtént, rádión vagy hangosbemondón keresztül tájékoztatnak a hazaköltözés lehetőségéről.

Befogadóhely

Hazaköltözhethünk?

Fertőtlenítés

- Tudod, ha belegondolok, hogy egy-egy ilyen katasztrófa mennyi ember életét változtathatja meg...
- Igazad van. De tudnod kell, hogy van kihez fordulnod segítségért. Nemcsak a katasztrófavédelmi szakemberek (polgári védelmiek, tűzoltók), hanem a rendőrök, a mentősök, a katonák, sőt civil szervezetek is közreműködnek.
- Örülök, hogy erről is beszélgettünk. Holnap folytathatjuk, ugye?
- Természetesen. Pihenj jól!

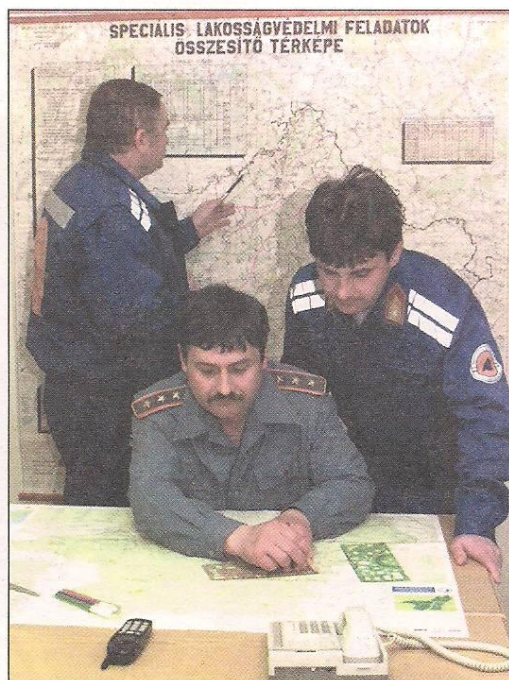

Van segítség!

IV. fejezet

Minősíthetetlen...

- Navikám, Te mindent tudsz! A töri tanár valami minősíthetetlen időszakról beszélt. Hogy is van ez?
- Az nem minősíthetetlen, hanem „minősített” időszak.
- Hogy lehet minősíteni egy időszakot?!
- Abban az esetben, ha az állampolgárok élet- és vagyónbiztonságát belső vagy külső eredetű erőhatás megjelenése veszélyezteti, a kormány megállapítja és kihirdeti az adott időszak veszélyességi fokát, majd határozatokat hoz, melyek a védekezéshez szükségesek.
- Húha! Például?
- Például, ha valahol árvíz van, és kihirdették a veszélyhelyzetet, akkor a saját érdekekben megtilthatják, hogy oda utazzatok. Sőt! Akinek védekezési munkálatokhoz használható munkagépe van, szükség esetén köteles azt felajánlani.
- Fel lehet készülni a minősített időszakokra?
- Egyes veszélyeknél (például árvíz), amikor sejteni lehet, hogy rendkívüli intézkedésekre lesz szükség, a veszélyre fel lehet, és fel is kell készülni. Ebben a minősített időszakot el nem érő helyzetben pontosítják a mentési terveket, ezek ember- és eszközigényét. Előfordulhatnak váratlan események (például lavina vagy tűzvész), amikor egy jól felkészült szakmai csoport azonnali segítsége szükséges.
- Ki irányítja a munkálatokat a minősített időszakban?
- Az elemi csapások következményeinek elhárítására, az élet- és vagyónvédelem érdekében *veszélyhelyzetnek minősített időszakban* a kormány hozza meg a szükséges intézkedéseket. Súlyos természeti katasztrófa, ipari szerencsétlenség vagy fegyveres erőszak esetén a köztársasági elnök az, aki bevezetheti a *szükségállapotot*. Háborús esemény bekövetkeztekor a *rendkívüli állapotot* az Országgyűlés rendeli el, egyidejűleg Honvédelmi Tanácsot hoz létre.

Minősített időszak az árvíz ideje is

- Ezek nagyon komoly dolgoknak tűnnek...
- Valóban. Olyan helyzetek ezek, amelyek nagy fegyelmet várnak el mindenkitől, gyerektől, felnőttől egyaránt. Ezekben az átmeneti időszakokban megváltozik a megszokott életritmus, és jobban kell figyelniük egymásra.
- Gondolom, most azt akarod mondani, hogy segítsünk a rászorulóknak, betegeknek, időseknek, kisgyermekeknek.
- Jól gondolod, hiszen *felelősek vagyunk egymásért*. Úgy hiszem, ha mindenki megtalálja a saját feladatát a veszélyes időszakokban, könnyebb túljutni a bajokon.
- Bennem megvan a szándék!
- Akkor jó úton jársz! S ha segítségre van szükséged, rám számíthatsz! Holnap jelentkezem, viszlát!

V. fejezet

Nem ismer határokat!

- Szia, Veszélykutató! Napok óta hallgatsz! Mi van veled?
- Hello, Navigátor! De jó, hogy jelentkeztél! Túl vagyok egy influenzán, de már minden rendben.
- Jobban kell vigyáznod magadra!
- Én vigyázok is, csak tudod, éppen azon gondolkodtam, hogy vannak olyan helyzetek, amelyek ellen nem tudok védekezni. Például, ha terroristák támadják meg a repülőt, amin utazunk. Nem vagyok egy gyáva nyúl, de mit tehetnék én ilyen esetben?
- Semmiképpen nem kell hősködni, mint a filmbeli sztárok! A bűnözők kiszámíthatatlanok, jobb, ha megvárod, amíg külső segítség érkezik. Ők majd tárgyalnak velük, és megtalálják a megoldást. Az erőszak, a türelmetlenség, a düh nem vezet eredményre.
- Hagyjam, hogy az ő durvaságuk kerüljön fölénybe?!
- Egyedül nem szállhatsz szembe velük! Az olyan fanatikus terroristák pedig különösen veszélyesek, akik nem egyszerűen pénzt akarnak rabolni, hanem egy szervezetnek vagy ideológiának elkötelezett hívei, s ezért bármit vagy bárkit – még saját életüket is – hajlandóak feláldozni.
- Igen, emlékszem: 2001. szeptember 11. New York, World Trade Center megtámadása.
- Úgy van! Másrészt ezeket az akciókat előre megszervezik, ugyanis akár több országot behálózó bűnszervezetük van. Ezért szükséges a különböző országok rendvédelmi szerveinek kapcsolatban állniuk, és tájékoztatni egymást a fenyegető veszélyekről.
- Ez más esetben is hasznos lehet.
- Mégpedig?
- Ha például járvány van egy országban, biztosan értesítik erről a többi államot is.
- Pontosan! Sőt nemcsak ilyen biológiai, hanem meteorológiai katasztrófák közeledtét is előre jelzik egymásnak.
- Tudom! Szél és hóvihár, jégeső, árvíz ...

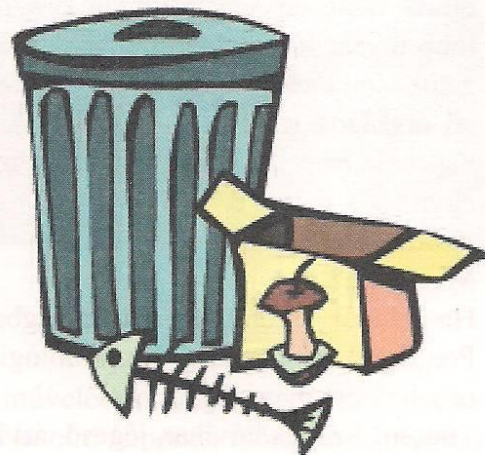
*„Futótűzként terjed
a veszedelem.”*

- Igen. Folytathatnánk a sort, úgymint földrengés, vulkánkitörés, stb. Nagy veszélyt jelenthetnek a technikai katasztrófák is, lásd ipari, nukleáris vagy közlekedési balesetek.
- Tudod, Navi, mi volt számomra ijesztő és érthetetlen tavaly nyáron? A Tisza szennyezettsége. Ott, ahol a nyaralónk van, még horgászni sem lehetett mindig, mert valamilyen fertőzést kaptak a halak.

A tiszai cianidszennyeződés pusztítása

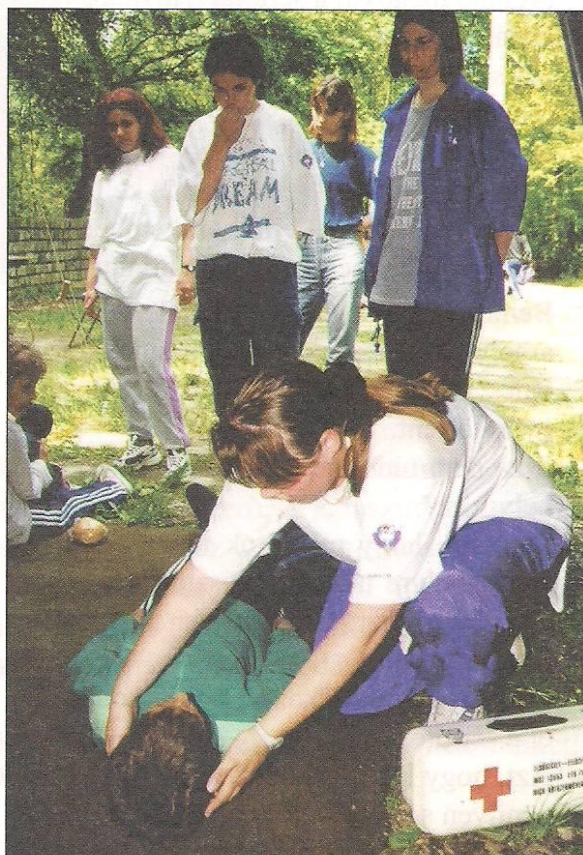
- Sajnos a környezetszennyezés tényleg az egyik legkomolyabb problémánk, egyben mindannyiunk felelőssége is. Vannak környezetvédelmi előírások, amelyeket az üzemeknek be kell tartani, viszont az embereknek a mindennapi életükben is óvni kell környezetüket.
- Hallottam már erről többször is a suliban! Beszélgettünk a szelektív szemétygyűjtés lényegéről, hogy külön konténerbe gyűjtjük a fém-, az üveg-, a műanyag és az éghető hulladékot. Azt is tudom, hogy milyen légszennyezést okoz a műanyagok égetése vagy spray használata.
- Azt pedig közvetlenül érzed, hogy az autók kipufogógáza milyen erősen szennyezi a levegőt.
- Hogyne! Azt is tudom, hogy több fát kellene ültetni a városokban, hogy tisztítsák a levegőt. Láttam egyszer a tévében egy esőerdőről szóló filmben, hogy az erdő kiirtása mennyi állat pusztulását vonta maga után. Elég hátborzongató volt.
- S mennyi egyéb negatív hatása van még az erdőirtásnak! Tiltakoznak is a környezetvédők folyamatosan! De azért látod, hogy aki nem tagja ezeknek a szervezeteknek, az is tud vigyázni a környezetére.
- Ezért fogok én napenergiával működő autót használni, ha nagy leszek! Ha-ha!
- Ez komoly megállapítás! Váljék egészségre! Mára elköszönök, aludj jól, álmoldj szépeket!

VI. fejezet

Segíts!

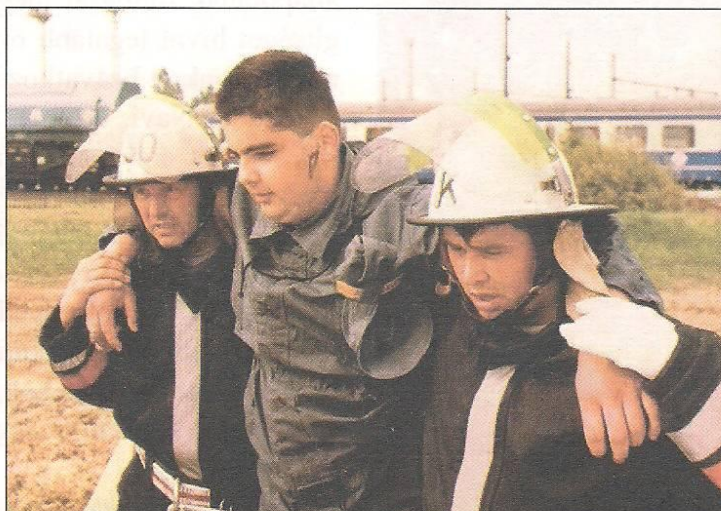
- Szia, Navigátor! Újra itt vagyok! Az osztályfőnöki órán meséltem arról, amiket mondtál. Mindenki tátott szájjal figyelt! Jobban érdekelte őket, mint a Fecó begipszelt karja!
- Fecó eltörte a karját?
- Igen. Egyik délután biciklizett, gyorsan hajtott, közben valamit ki akart kerülni, de nem sikerült. Hatalmasat esett, a karja eltört, a bicikli kerekében nyolcas lett.
- Sajnálatos.
- Az. Tudod, az igaz, hogy nem vagyok orvos, de azért jó lenne tudni, ha ilyen balesetet látok, mit kell tennem.
- Segíteni a bajba jutottakon mindannyiunk emberi, lelkiismereti kötelessége. Elsősegélynyújtásra, vagyis azonnali beavatkozásra viszont csak az vállalkozzon, aki részt vett ilyen szakirányú oktatáson. Ezeket a tanfolyamokat, továbbképzéseket az Országos Mentőszolgálattal együttműködve a Magyar Vöröskereszt szervezi.

- Éppen ez az! Ha nekem nincs ilyen végzettségem, lehet, hogy akaratlanul is csak bajt okozok.
- Sok olyan sürgős teendő van egy balesetnél, amely nem igényel szakképesítést, viszont elengedhetetlenül szükséges, hogy a további bajokat megelőzzük, illetve a sérültek állapotának romlását megakadályozzuk. Segítségét hívni legalább olyan fontos feladat, mint a konkrét beavatkozás.
- Tudod, Navi, én már láttam közlekedési balesetet, s emlékszem rá, hogy sokan bábmészakodtak az úton.
- Valószínűleg addig már értesítette valaki a mentőket, hiszen a többiek már csak vártak. Ha viszont egyedül vagy egy bajba jutott mellett (túrázás során a hegyekben, folyóparton stb.), neked kell gyorsan felmérned a helyzetet, segíteni és segítséget hívni.

A mentő azonnal a baleset helyszínére siet

- Azt meg tudom állapítani, hogy mi és hogyan történt, a sérülést is látom, de hogy segítsek rajta?
- Arany szabály: Ne okozz bajt! Veszélyes körülmények között ne vállalj fölösleges kockázatot, nehogy te is bajba kerülj, vagy újabb veszélyhelyzetet okozz! Hősködni tilos! Viszont próbáld megóvni a sérültet a további veszélyektől! Adj magadnak pillanatnyi időt a gondolkodásra! Nézd meg, milyen veszélyforrás van még, van-e valaki életveszélyben, illetve van-e, aki segíteni tud! Ha lehet, próbáld meg a veszélyhelyzetet megszüntetni vagy eltávolítani (például: omlásnál a köveket leemelni a sérültről). A balesetet szenvedettet mozgatni igen kockázatos, ezért kizárólag végszükség esetén lehet (például: abba az irányba dől egy fa). Orvosnak mindenképpen látnia kell őt, még akkor is, ha úgy tűnik, hogy nem történt súlyos baj. Ezért feltétlenül hívj szakembert! A segélykérés rövid, de pontos legyen! Mit közölnél telefonon, ha mentőt kellene hívnod?
- Bemutatkoznék (név, cím, telefonszám, amelyről beszélek), megmondanám a baleset helyét, és hogy mi történt, hogyan történt.
- S ha nem tudod pontosan megnevezni a helyszínt?
- Leírnám, hogy mit látok magam körül, ami a helyre utal (útkereszteződés, parkoló) vagy azt, hogy milyen útvonalon jöttem arra.
- Logikusan gondolkozol! S mit mondanál el a sérültekről?
- Azt, hogy kik ők (mennyien vannak, milyen idősök lehetnek, férfiak, nők vagy gyerekek), s milyen sérülést látok rajtuk.
- Ne felejtse el közölni, hogy milyen egyéb veszélyeket észlel a baleset helyszínén (elektromos hálózat sérülése, sűrű hóesés stb.)! S még egy fontos dolog! Ne tedd le a telefont, amíg az ügyeletes meg nem szakítja a vonalat!
- S ha nincs lehetőségem telefonálni? Hagyjam magára a beteget, amíg segítséget hozok?
- Először is próbáld valamilyen hang- vagy fényjelzést adni, hogy felhívd magatokra a figyelmet! A sérültet csak akkor hagyhatod magára, ha nincs szállítható állapotban, s feltétlenül gyors segítségre van szüksége, amit te egyedül nem tudsz megadni neki (például: lezuhant, s nem megközelíthető). Egyébként maradj vele, amíg a segítség megérkezik, nyugtasd, ahogy tudod (takard be, beszélj hozzá)!

- Úgy látom, egy veszélyhelyzetben egyszerre több dologra kell figyelni! Lehet, hogy olyan-
nal foglalkozom, ami nem létfontosságú!
- Szerintem te is tudod a megoldást: tervszerűség. A fő lépéseket gondold végig, s ne kísérelj
meg túl sokat tenni egyedül!
- Én most már össze is tudnám foglalni néhány pontban a sürgős tennivalókat!
- Halljuk!
- Először tájékozódjak a helyszínen a veszélyforrásról, majd ha tudom, közelítsem meg biz-
tonságosan és hárítsam el. Ha szükség van halaszthatatlan segítségnyújtásra, tegyem meg,
de mielőbb kérjek segítséget. Végezetül maradjak a rászorulókkal, amíg megérkezik a se-
gítség. Fő szempont, hogy ne okozzak további veszélyhelyzetet, s vonjak be segítőkét.
- Remekül átlátod a helyzetet! Kívánom neked, hogy mindig, minden helyzetben ilyen bát-
ran, határozottan állj meg a helyed!
- Köszönöm a dicséretet! Bár egyre több és több kérdés merül fel bennem, s egyre inkább ér-
zem, hogy mennyi mindent nem tudok még.

- Viszont mennyi mindent tudsz már! Ha pedig még többet szeretnél tudni a katasztrófákról,
megelőzésükről vagy következményeiről, keresd fel a Belügyminisztérium honlapját, me-
lyet a www.b-m.hu címen találsz meg!

Sok sikert kívánok!

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	1
I. fejezet	Akik segítenek... ..	2
II. fejezet	Nem vagy egyedül!	5
III. fejezet	Fogd a csomagod!	6
IV. fejezet	Minősíthetetlen... ..	9
V. fejezet	Nem ismer határokat!	11
VI. fejezet	Segíts!	13